

Samverkansöverenskommelse

mellan

Borås Stad och Polismyndigheten, Lokalpolisområde Borås

Samverkansöverenskommelse

Borås Stad och Polismyndigheten, lokalpolisområde Borås, träffar följande överenskommelse om att samverka i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Med brottsförebyggande arbete menas åtgärder som utförs gemensamt eller av vardera parten för sig i syfte att förhindra eller försvåra genomförandet av brott, brottslig verksamhet eller ordningsstörningar.

Syfte

Det gemensamma målet med överenskommelsen är att öka tryggheten och minska brottsligheten för de som bor, vistas och verkar i Borås genom att Borås Stad och lokalpolisområde Borås utökar och fördjupar samarbetet mellan polis och kommun.

Struktur för det brottsförebyggande arbetet

För att kunna arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande krävs en tydlig struktur för hur arbetet organiseras och bedrivs. Polisen har kommunpoliser som en direkt länk mellan kommunen och den lokala polisledningen. Borås stad har ett centralt brottsförebyggande råd (BråB) och tre lokala brottsförebyggande råd. De lokala råden företräder varsin stadsdel. Kopplingen mellan det centrala och de lokala brottsförebyggande råden sker genom representation i BråB.

Åtgärdsplan

Respektive part förbinder sig att följa den åtgärdsplan (se bilaga) och att ansvara för sin del i planen. Överenskommelsen gäller tills vidare och föreslås genomgå revidering ungefär vart tredje år. Vardera part har rätt att säga upp överenskommelsen. Om förutsättningar för att följa överenskommelsen förändras ska den andra parten meddelas.

Uppföljning

Brottsförebyggande rådet i Borås är processägare och ansvarar för att följa upp och revidera åtgärdsplanen. Uppföljning ska göras årligen.

Överenskommelsen har upprättats i två exemplar, av vilka parterna har tagit var sitt.

Borås den 14 december 2015
Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Borås den 14 december 2015
Tomas Jansson
Lokalpolisområdeschef

Åtagandeplan

1. Struktur för det brottsförebyggande arbetet

	Kommunens åtagande	Polisens åtagande	Tidsplan	Aktivitetsmått	Uppföljning
Samordning av det brottsförebyggande arbetet genom centrala och lokala BRÅ	Samordna och medverka i BRÅ. Fritids- och folkhälsoförvaltningen har samordningsansvar för centrala BRÅ. För de lokala råden ansvarar Stadsdelsförvaltningarna.	Delta och vidarebefordra relevant information mellan lokala och centrala BRÅ och Polismyndigheten.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen	Antal möten och representation under dessa	
SSPF – skola, socialtjänst, polisen och fritid	Varje lokalt BRÅ utgör styrgrupp för stadsdelens form av SSPF och utser en samordnare för individärenden. Stadsdelsförvaltningen Väster har övergripande samordningsansvar.	Delta i stadens samordning av SSPF på både organisations- och individnivå.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen	Enskilda handlingsplaner följs upp i statistik.	

2. En trygg stad för alla

Insats/mål	Kommunens åtagande	Polisens åtagande	Tidsplan	Aktivitetsmått	Uppföljning
Borås Rent och Snyggt	Driva arbetet inom Borås Rent och Snyggt. Fritids- och folkhälsoförvaltningen har samordningsansvar.	Representera polisen i arbetet med Borås rent och Snyggt. Uppmärksamma, påtala och lagföra nedskräpning vid ett antal tillfällen/perioder per år	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen. Vår och sommar, årligen.	Antal möten och verksamhetsberättelse. Antal tillfällen polisen uppmärksammat/lagfört nedskräpning.	
Trafik	Vid behov, tillsammans med polis, vidta åtgärder mot olovlig bil- motorcykel- och mopedkörning. Tekniska förvaltningen ansvarar för fysiska åtgärder.	Vid behov, tillsammans med kommun, vidta åtgärder mot olovlig bil- motorcykel- och mopedkörning. Polisen ansvarar för övervakning av trafikregler. Bistå kommunen med informationsmaterial om lagar och regler vid mopedkörning. Fortsatt arbete kring trafikövervakning samt kontroller av mopeder och motorcyklar.	2016-2018 Regelbundet under perioden för samverkansöverenskommelsen	Antal åtgärdande insatser i form av skyltar, hinder och informationstillfällen.	
Insatser för trygghet	Arrangemang av aktivitetsdagar i	Delta i trygghets- och	Löpande under	Antal genomförda	

<p>och trivsel</p>	<p>syfte att skapa möten mellan boende och mellan boende och aktörer i området, samt för att främja trivsel och påverkansmöjlighet i närområdet. Stadsdelsförvaltningarna har samordningsansvar.</p> <p>Genomföra trygghetsvandringar i bostadsområden, Stadsdelsförvaltningarna ansvarar. Fritids- och folkhälsoförvaltningen är en samordnande funktion.</p> <p>Fritids- och folkhälsoförvaltningen är en stödjande funktion för arbetet med grannsamverkan.</p>	<p>trivselfrämjande aktivitetsdagar.</p> <p>Delta i trygghetsvandringar.</p> <p>Ansvara för utveckling av och vara en stödjande funktion för grannsamverkan.</p>	<p>perioden för samverkansöverenskommelsen.</p>	<p>aktivitetsdagar samt kommunens och polisens delaktighet i dessa.</p> <p>Antal genomförda trygghetsvandringar.</p> <p>Antal genomförda aktiviteter för att stödja grannsamverkan. Antal grannsamverkansgrupper</p>	
<p>MBU – Människan bakom uniformen</p>	<p>Finansiera utbildningens omkostnader och bidra med ledarresurser och lokaler. Även till det fortsatta ambassadörskapet.</p>	<p>Bidra med personal, material och transporter till utbildningen och det fortsatta ambassadörskapet.</p>	<p>Löpande för perioden för samverkansöverenskommelsen.</p>	<p>Utbildning två gånger per år.</p>	
<p>Våld i nära relationer</p>	<p>Utveckla samordnat stöd och upprätta gemensamma rutiner kring stöd och säkerhet under rättsprocessen för vuxna brottsoffer. Arbetslivsförvaltningen ansvarar.</p>	<p>Utveckla samordnat stöd och upprätta gemensamma rutiner kring stöd och säkerhet under rättsprocessen för vuxna brottsoffer. Särskilt fokus på våld i nära relation och hatbrott.</p>	<p>Påbörjat under perioden för samverkansöverenskommelsen.</p>		

Stöd till unga brottsoffer	Säkerställa samverkan och utveckla samarbete med polisen kring unga brottsoffer.	Medverka till att unga brottsoffer får det stöd som de behöver.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen		
----------------------------	--	---	---	--	--

3. Arbete mot alkohol, narkotika, tobak och dopning

Insats/mål	Kommunens åtagande	Polisens åtagande	Tidsplan	Aktivitetsmått	Uppföljning
Minskad alkoholkonsumtion i offentligheten	Strategiskt planera insatser inför och när ungdomar samlas. Drogpolitiska styrgruppen ansvarar i samråd med polisen.	Lagföra lagningsbrott. Direktförverka alkohol från ungdomar.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen	Verksamhetsberättelse antal lagförda lagningsbrott, antal direktförverkande.	
Ansvarsfull alkoholserving och tillsyn	Erbjuda utbildning i ansvarsfull alkoholserving minst 1ggr/ år. Fritids- och folkhälsoförvaltningen ansvarar. Gemensam restaurangtillsyn med polisen och skatteverket. Fritids- och folkhälsoförvaltningen ansvarar.	Medverka i utbildning i ansvarsfull alkoholserving. Gemensam restaurangtillsyn med kommunen och skatteverket.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen	Antal utbildningar och antal deltagare. Antal genomförda tillsyner.	

Narkotika	Opinionsbildning och kunskapshöjning bland skol- och fritidspersonal samt föräldrar. Drogpolitiska styrgruppen ansvarar.	Spaningsarbete och lagföring av narkotikabrott.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen	Verksamhetsberättelse och antal insatser.	
Gym mot dopning	Samordna arbetet "Borås gym i samverkan för en dopningsfri miljö". Fritids- och folkhälsoförvaltningen ansvarar.	Delta i arbetet "Borås gym i samverkan för en dopningsfri miljö" och hålla kontinuerlig kontakt med gymmen.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen	Verksamhetsberättelse	
Tobakstillsyn	Gemensam tillsyn med polisen.	Gemensam tillsyn med kommunen.	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen	Antal genomförda tillsynstillfällen.	

4. Motarbete organiserad brottslighet

Insats/mål	Kommunens åtagande	Polisens åtagande	Tidsplan	Aktivitetsmått	Uppföljning
Organiserad brottslighet	Skapa rutiner för samverkan med andra myndigheter i det förebyggande arbetet gentemot organiserad brottslighet.	Skapa rutiner för samverkan med andra myndigheter i det förebyggande arbetet gentemot organiserad brottslighet	Löpande under perioden för samverkansöverenskommelsen		
Våldsbejakande extremism	Kartlägga vad som görs inom kommunen för att förebygga våldsbejakande extremism,	Jobba med att förebygga rekrytering till våldsbejakande extremism. Identifiera bristande	Löpande under perioden för samverkans-		

	<p>identifiera bristande insatser och luckor och föreslå åtgärder. Ansvariga är samverkansgruppen mot våldsbejakande extremism.</p> <p>Arbeta med demokratistärkande insatser. Varje förvaltning bär ansvar.</p>	<p>insatser och luckor och föreslå åtgärder.</p> <p>Finnas med i samverkansgruppen mot våldsbejakande extremism.</p>	<p>överenskommelsen</p>		
--	--	--	-------------------------	--	--

Valda samverkansområden

Samverkansöverenskommelsen har följande prioriterade samverkansområden:

- Struktur för det brottsförebyggande arbetet
- En trygg stad för alla
- Arbeta mot alkohol, narkotika, dopning och tobak
- Motverka organiserad brottslighet

En trygg stad för alla

Trygghetsvandringar är en metod för att få boende och verksamma i området att träffas tillsammans med en kunnig arrangör och samtala om hur området kan bli tryggare och mer trivsamt. Syftet är ett ömsesidigt utbyte av tankar och synpunkter och en chans att sprida information.

För att avskräcka till bostadsinbrott är grannsamverkan i bostadsområdena en metod, vilken innebär att de boende i ett område bildar ett socialt kontaktnät som ökar tryggheten och verkar brottsförebyggande. Grannsamverkan bygger på såväl social som situationell brottsprevention och upprätthålls av dem som bor i ett kvarter, flerfamiljshus eller ett annat avgränsat bostadsområde.

Genom att kartlägga vardagsbrottslighet på skolor, arbetsplatser, bostäder och i samhället får vi kunskap om trender och mönster vilket möjliggör förebyggande insatser och åtgärder. Att förebygga vardagsbrottslighet är att förebygga organiserad brottslighet och kriminalitet.

Tilliten till grannar och att dessa ska ingripa vid oegentligheter varierar mycket mellan olika områden, där de segregerade områdena har lägst tillit. Att skapa mötestillfällen och arbeta för ökad gemenskap och trygghet i dessa områden är ett prioriterat verksamhetsområde.

Arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak

Det finns en stark koppling mellan alkohol och våld. Att minska tillgängligheten är det mest effektiva sättet att minska alkoholkonsumtionen, vilket bland annat innebär att motarbeta langning, direktförverka alkohol från ungdomar och förebygga överservering på krogar och restauranger.

Många ungdomar råkar illa ut eller genomför brottsliga handlingar när de är berusade. De vanligaste langarna till ungdomar är äldre syskon, äldre kompisar, kompisars syskon och föräldrarna.

All hantering av narkotika är olaglig. Polisen är den främsta aktören i det operativa arbetet mot narkotika, medan kommunen ansvarar för vård och behandling samt förebyggande arbete.

För att motarbeta dopning krävs såväl utbildningsinsatser till personal som arbetar med barn och unga och personal inom rättsväsendet. Sedan 2010 finns det ett strukturerat samarbete med gymmen, Borås gym i samverkan mot dopning.

Motverka organiserad brottslighet

I Sverige anmäls c:a 1,4 miljoner brott om året. Den övervägande delen brott utförs av enskilda individer. I flera fall kan man dock anta att sammansvärjningarna av individer, tillfälligt eller mer organiserat, utför kriminella handlingar i vinstsyfte och/eller för att påverka rättssamhället. Med den omfattning och den grad av påverkan som denna kriminalitet utgör kan man tala om organiserad och systemhotande brottslighet.

Den organiserade brottsligheten i Sverige styrs av kriminella gäng och kriminella nätverk. Det händer att den organiserade brottsligheten har förgreningar in i städ-, bygg-, restaurangbranschen och vårdsektorn. Organiserad brottslighet är beroende av lokala marknader och förekommer i princip i alla svenska kommuner. Den döljs ofta bakom legala aktörer och organisationer. Det finns en okunskap i samhället om vad organiserad brottslighet är och många människor gynnar omedvetet den organiserade kriminaliteten.

Polismyndigheten och andra myndigheter har till stora delar bekämpat den organiserade brottsligheten enskilt. Arbetsätten har inte varit tillräckligt effektiva. Organiserad brottslighet eller kriminella nätverk bör bekämpas genom nätverk. Kommuner, statliga myndigheter och andra samverkanspartner kan skapa sådana tillsammans.

Att förebygga att en ung människa radikaliseras är inget som går fort. Det är ett långsiktigt arbete, präglad av omsorg och empati. Det individuella riskbeteendet kan jämföras med motsvarande för kriminalitet eller missbruk. Det vill säga ett beteende som omedelbart eller på sikt kan medföra skador för en själv eller andra.

Därför är förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism ett av flera perspektiv inom brottsförebyggande arbete. Och därför kan man använda mycket av den kunskap som finns inom brottsförebyggande arbete generellt.

Det förebyggande arbetet kan bedrivas på flera nivåer. Generella förebyggande insatser som riktar sig brett för alla barn och unga i samhället. När man arbetar med alla unga, inte bara specifika riskgrupper, kommer några ur riskgrupperna att fångas upp. Ett brett spektrum av yrkesverksamma inom t ex skola, fritids- och ungdomsverksamhet, dagis, hälsovård och föreningar bedriver ett generellt förebyggande arbete.

I de specifika förebyggande insatserna är det viktigt att skapa en överblick genom att kartlägga hur situationen uppfattas. Vilka problem finns, vilka grupper är utsatta och vilka grupper utsätter andra? Som grund för kartläggningen kan man genomföra en trygghets- eller attitydundersökning. Den kan i sin tur mätas mot statistik över demografi, anmälda brott och socioekonomiska förhållanden. En mer målinriktad insats mot specifika problem

eller unga i riskgrupper. Insatsen är resursorienterad och siktar på att erbjuda attraktiva alternativ. Skolpersonal, socialarbetare, poliser och andra som samverkar lokalt arbetar på den här nivån.

När vi kommer till de individriktade förebyggande insatser handlar det om att undersöka de ungas behov och motivation: Vilka behov kan de unga få utlopp för i en destruktiv, kanske våldsbejakande extremistisk miljö? Kan behoven mötas på något annat sätt? Det kan handla om behov av spänning, social gemenskap eller en vilja att påverka samhället.

Det finns två tillvägagångssätt, det ena är att jobba med ungdomar i gruppens periferi som är lättast att nå. De har investerat minst i gruppen och har minst att förlora. Deras ideologiska engagemang är ofta lågt. Genom att nå dem med alternativ påverkas ändå gruppens kärna. Det andra alternativet är att arbeta med gruppens kärna: – de ledande medlemmarna. Ju mer centralt placerade personer man kan skapa relationer till och påverka, desto fler kan följa efter i en positiv riktning.

Under tiden är det viktigt att bygga föräldra- eller familjenätverk: Familjen spelar roll för de flesta. Unga bryr sig om sina familjer, vad de än säger. Och de flesta föräldrar bryr sig om och försöker ta ansvar för sina barn. Genom att samla familjer och sätta dem i kontakt med varandra kan man utbyta tankar och dela oro med varandra. Gemensamt kan man stötta varandra i insatser och vägar framåt.

Insatser som riktar sig mot den enskilda individen som har ett riskbeteende går ofta hand i hand med förebyggande insatser mot riskgrupper. Insatsen kan handla om att utreda, anpassa erbjudanden och åtgärder som t ex mentorer, stödpersoner, undervisningsstöd, praktikplats eller arbete. Pedagoger, socialarbetare, mentorer, personal inom psykiatri och sjukvård m fl. är exempel på yrkesgrupper som arbetar med enskilda unga.

- Samverkan: samarbeta utifrån samverkansgruppens olika kompetenser och erfarenheter, ta kontakt med andra relevanta aktörer. Det handlar inte om överreagera, utan att få olika synpunkter som är viktiga för helhetsbilden.
- Nätverk: att mobilisera både professionella och personliga nätverk runt individen kan vara effektivt för att skapa en insats där föräldrarna, familjen eller andra närstående vuxna involveras i problemen och hur de ska lösas.